

AL TE GEK IS BUURMANS BANK

Uitlenen riskanter dan aandelenbelegging, rendement beter

Er is een markt voor leningen zonder al te veel poespas. Voor mensen die niet hoeven te weten aan wie of van wie ze lenen. Waakzaamheid is geboden.

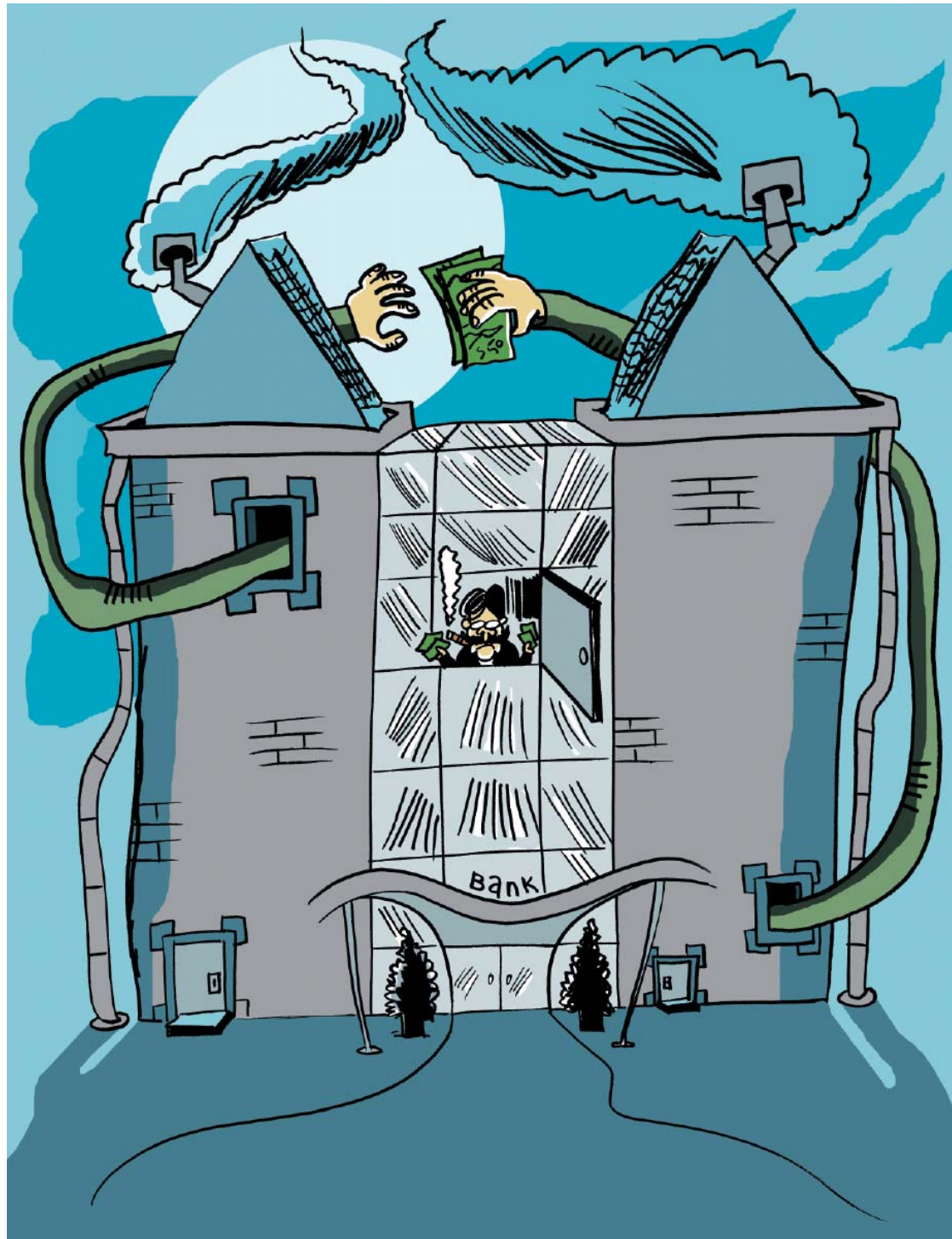
Aertjan Grotenhuis

Banken verdienen aan het renteversil tussen geleend en uitgeleend geld. Voor de beste klanten is dat 2 à 3 procent maar het verschil kan makkelijk oplopen tot meer dan 12 procent naarmate de bank meer risico loopt. Zonder bank kunnen beide partijen dat geld in hun zak steken. Maar uitlenen aan wildvreemden is niet erg aantrekkelijk. Zeker niet als hun identiteit verborgen blijft en je alleen maar weet dat ze dringend geld nodig hebben.

Toch is dat de activiteit van de internetsite Boober. Particulieren die geld willen uitlenen storten geld bij Boober. Mensen die geld willen lenen melden zich daar ook aan. Ze melden hoe veel rente ze willen betalen voor welk bedrag en welke looptijd. Uit die lijst kiezen de uitleners hun onbekende wederpartijen. Dat gaat via een inschrijfsysteem met verplichte risicospreiding over tien leningen. „Het is gewoon een marktplaats”, aldus directeur Guus Drijver.

Op die markt handelen particulieren met particulieren; person-to-person of wel p2p in internetjargon. Iedereen blijft anoniem, achter pseudoniemen als *suikeroompje* en *geldwolfje* voor investeerders en *patwilgeld* of *gretha23* voor leners. Veel van hen vinden het handig dat Boobertransacties niet bekend worden bij het Bureau Kredietregistratie in Tiel. Dat houdt bij hoe veel schulden we hebben. Loopt dat te veel op, dan vragen gewone banken hoge rente; betalen we te laat dan verstrekken ze geen krediet meer.

Die anonimiteit van de leners vormt voor de investeerders een risico. Om dat beter in te kunnen schatten, laat Boober een vluchtige kredietwaardigheidsstoets uitvoeren. De lener moet een salarisstrook inleveren, zijn postcode wordt doorgelicht en zijn financiële situatie wordt ingeschat. Beide partijen moeten

ILLUSTRATIE MICHIEL VAN DE POL

Boober jaarlijks netto één procent van het geleende bedrag betalen. Als ondersteuning geeft de Boobersite een indicatie van de fluctuerende rentepercentages die bij de diverse risicoprofielen gangbaar zijn. De investeerder kan via de site

vragen aan de anonieme lener stellen over zijn motieven en financiële betrouwbaarheid.

Een unieke karakteristiek van dit soort internetinitiatieven is de spontane opkomst van een gemeenschap van gebruikers. Op een openbaar

internetforum worden nieuwtjes geplaatst, ervaringen uitgewisseld en tips gegeven. Daarnaast bundelde de harde kern van de internetgemeenschap zich in de vorm van een klassieke vereniging met statuten en al: de Peer-to-peer Investerders Vereniging Nederland (PIVN). Die de leningbemiddelaars scherp in de gaten wil houden. Om te voorkomen dat de vereniging door die bedrijven wordt gekaapt, mogen hun personeelsleden geen lid worden. Het lidmaatschapsgeld is vijf euro, geen zware investering.

Nadat Boober in enkele maanden voor 1,4 miljoen euro aan leningen had geplaatst, legde de toezichthouder op de financiële markten (AFM) de site aan de ketting. Boober opereerde namelijk zonder vergunning. Lopende transacties werden gewoon afgewikkeld maar het inschrijven op nieuwe leningen was niet meer mogelijk. Deze week gaf de AFM de vergunning af, zij het onder strikte voorwaarden. Een investeerder mag via Boober niet meer dan 40.000 euro aan leningen uitzetten, verspreid over maximaal 100 leningen. Op elke lening mag voor hooguit 400 euro worden ingeschreven.

Op de Boober-forums vragen investeerders zich af of het initiatief nu nog wel levensvatbaar is. Eenderde van het geïnvesteerde kapitaal van 1,4 miljoen euro is afkomstig van investeerders die nu al meer dan 100 leningen hebben uitstaan. De meest actieve mensen kunnen daarvoor voorlopig niet verder meedoen. Bovendien komt minister Bos (Financiën) volgende maand met een evaluatie van de hele kredietverstrekking, inclusief Boober. De Kamer is bezorgd over de wildgroei aan kredietmogelijkheden. Daaronder ook concurrenten van Boober die zich onder de Tolkienachtige namen *Frooble* en *Trundo* warm lopen. Daarnaast is er onlangs een leenmogelijkheid per sms geïntroduceerd. Allemaal initiatieven op het niet door de AFM bestreken gebied van de zeer kortlopende leningen.

Gaat Boober het redden? Het grote voorbeeld in de Verenigde Staten (Prosper.com) kan net quitte spelen bij een uitstaand kapitaal van 75 miljoen dollar (54 miljoen euro). De Rabobank heeft zich serieus in de opkomst van Boober verdiept en ziet er geen bedreiging in. Leners kunnen bij de banken namelijk vaak goedkoper terecht dan bij Boober. Aan de investeerders bieden ze risicoloze spaarvormen met een nette rente. De investeringsrisico's bij Boober zijn nog niet goed in kaart gebracht. Internetlener van het eerste uur Hans Dingemans (internetnaam *Legs Smits*), zag het p2p-lenen aanvankelijk als een avontuurlijker alternatief voor sparen, zeker veiliger dan een aandelenbelegging. „Daar kijk ik nu anders tegenaan. Het p2p uitlenen is riskanter dan een aandelenbelegging maar ik vind mijn rendement per saldo ook beter.” De rente bij Boober varieert zo'n beetje tussen 6,5 en 18 procent; het gemiddelde staat op elf procent.

Meer informatie, webadressen en een reactiemogelijkheid op weblog nrc.nl/geld